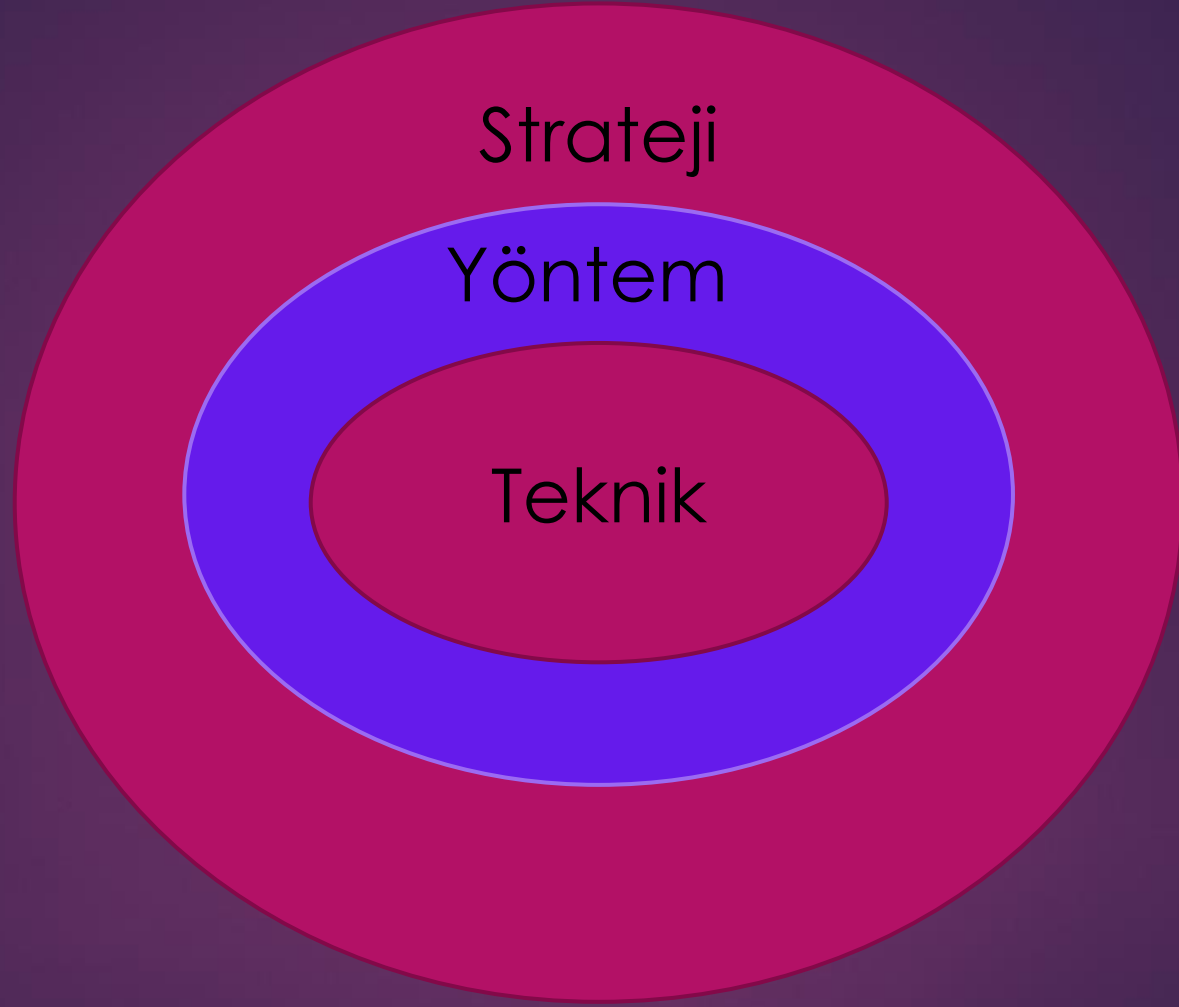

ÖĞRETİM STRATEJİSİ, YÖNTEM VE TEKNİKLERİ

Dr. Çiğdem ŞENYİĞİT

Dr. Çiğdem ŞENYİĞİT

Dr. Çiğdem ŞENYİĞİT

STRATEJİLER

- ▶ SUNUŞ YOLUYLA ÖĞRETİM
- ▶ BULUŞ YOLUYLA ÖĞRETİM
- ▶ ARAŞTIRMA İNCELEME YOLUYLA ÖĞRETİM

- ▶ Öğrenme yöntemi, hedeflenen öğrenme içeriğinin en iyi şekilde kazandırabilmek amacıyla düzenlenen bir hareket biçimi(Hesapçioğlu, 1994 aktaran Demircioğlu, 2014)
- ▶ Öğretim tekniği ise öğrenme sürecinde materyal kullanımında ve etkinlik kullanımında takip edilen özel yol (Nas, 2002 aktaran Demircioğlu, 2014).

Demircioğlu, İ.H. (2014). Tarih öğretiminde öğrenci merkezli yaklaşımlar, Ankara: Anı.

SUNUŞ YOLUYLA ÖĞRETİM STRATEJİSİ

Dr. Çiğdem ŞENYİĞİT

Temel Kavramlar

- ▶ Ausubel
- ▶ Anlamalı Öğrenme/Alış Yolu ile Öğretim Stratejisi
- ▶ Bilişsel Öğrenme Kuramı
- ▶ Gestalt Psikolojisi

Öğrenenlere öğretilmesi hedeflenen kavram ve içeriğin genelden özele doğru tümdengelimsel bir yaklaşım içerisinde sunulduğu bir öğrenme stratejisidir.

- Öğretmen merkezli bir yapı
- Öğretmen tarafından öğrenene aktarılan bilgi içeriği
- Edilgen dinleyen ve not alan konumundaki öğrenenler
- Öğrenme içeriğinde genelden özele doğru bir sıra
- Ardışıklık ilkesi/hiyerarşik sıra
- Bilişsel alan (bilgi), duyuşsal alan (alma ve tepkide bulunma), devinişsel alan (uyarılma)

Ne zaman kullanmalı?

- Bilişsel alan (bilgi basamağı), duyuşsal alan (alma ve tepkide bulunma basamağı), devinişsel alan (uyarılma basamağı)
- Dersin giriş ve sonuç kısımları
- Zamanın kısıtlı ve hitap edilen kitlenin çok sayıda olması

Sunuş Yoluyla Öğretim Stratejisi Basamakları

- Öğretilmesi gereken kavram ve ilkelerin öğretmen tarafından dersin başında öğrenenlere açık olarak sunulması
- Öğretmenin temel kavramları ve ilişkili alt kavramları açıklaması
- Öğretmenin öğrenme içeriği ile ilgili örnek durumları sunması
- Öğretmenin öğrenme içeriği ile ilgili zıt örnekleri sunması
- Öğrenenin kendi örneklerini sunması
- Öğretmenin konuyu özetlemesi ve öğrenme sürecini değerlendirmesi

Sunuş Yoluyla Öğretim Stratejisi Avantajları

- Dinleyici grubunun kalabalık olduğu durumlar
- Zaman sınırlamasının olduğu kısa süreli durumlar
- Bloom Taksonomisindeki «bilgi» düzeyindeki hedeflerin öğretimi
- Konuların giriş kısmı ve soyut konuların öğretimi
- Öğrenenlerin hazırbulunuşluklarının yeterli olmadığı durumlar

Sunuş Yoluyla Öğretim Stratejisinin Sınırlılıkları

- Öğrenenlerin sınırlı ve edilgen bir katılıma sahip olması
- Öğrenenlerin yaratıcı, eleştirel ve yenilikçi düşünme gibi özerk düşünme yeteneklerini kazandırmada yetersiz olması
- Öğretiminin etkili ve kalıcı olmaması

Öğretimi daha etkili kılmak için ?

Öğrenmede etkililiği ve kalıcılığı sağlayarak stratejinin dezavantajlarını minimize etmek için çok sayıda duyu organına hitap edecek şekilde farklı yöntem ve teknik kullanımının sağlanması

Öğrenenlerin hazırbulunuşluklarının yetersiz olduğu konularda verilen örnek ve örnek olmayan durumlar için öğrencilerin geçmiş yaşantıları ile bağlantı kurulmasını sağlama

Öğrenenlerin derse yönelik ilgi ve motivasyonlarını sağlamak amacıyla derste öğrenilecek konular ve bu konuların öğrenenlerin günlük yaşamları ile ilişkisini kurma/açıklama

Öğretmen merkezli bu stratejide öğrenenlerin aktifliğini arttırmak için öğrenenlerin büyük grup tartışması yapacakları ve süreç içerisinde edilgen değil de etkin bir dinleme içerisinde bulunacakları bir öğrenme ortamının oluşturulması

Öğrenenlere kavram ve içerik hazır olarak aktarıldığı için içeriğin aktarımında mantıksal ve birbiriyle ilişkili olacak bir sıranın izlenmesi

BULUŞ YOLUYLA ÖĞRETİM STRATEJİSİ

Dr. Çiğdem ŞENYİĞİT

TEMEL KAVRAMLAR

- Bruner
- Tümevarım
- Öğrenme ürünü yerine süreci
- Yapılandırılmış problem durumları
- Bilişsel alan (analiz, sentez ve değerlendirme basamağı)

BULUŞ YOLUYLA ÖĞRETİM STRATEJİSİ BASAMAKLARI

- Öğretmenin öğretilmesi hedeflenen kavram ve ilkelere ilişkin örnek durum vermesi
- Öğrenenlerin örneği tanımlaması
- Öğretmenin ek örnekler vermesi
- Öğrenenlerin ek örnekleri açıklaması ve önceki örneklerle karşılaştırması
- Öğretmenin örnek olmayan durumlar sunması
- Öğrenenlerin örnek olan ve zıt örnek olan durumları kıyaslayarak zıt örnek durumlarını belirlemesi
- Öğrenenlerin genel bir tanım sunarak, kavram ve ilkelere ulaşması
- Öğrenenlerin ulaştıkları kavram ve ilkelere yönelik yeni örnek durumları sunması

BULUŞ YOLUYLA ÖĞRETİM STRATEJİSİ AVANTAJLARI

Öğrenenlerin yaratıcı düşünme, iraksak düşünme, eleştirel düşünme gibi bağımsız ve üst düzey düşünme becerileri edinmesi

Öğrenme sürecinde pek çok duyu organını devreye sokarak aktif öğrenenlerin etkili ve kalıcı öğrenme ile kolay bilgi transferi imkanı

Üst düzey düşünme ve problem çözme becerilerinin gelişimi

BULUŞ YOLUYLA ÖĞRETİM STRATEJİSİ SINIRLILIKLARI

Öğretilmesi hedeflenen kavram ve ilkeleri öğrenenlerin keşfi amaçlandığı için yetersiz zaman ve yüksek maliyet

Öğrenenlerin her zaman kavram ve ilkelere kendilerinin ulaşmalarının mümkün olmaması

Öğrenenler tarafından ulaşılması hedeflenen kavram ve ilkelere ulaşma sürecinde öğretmenin yetersiz yönlendirme ve ön hazırlığa sahip olması

DAHA ETKİLİ KILMAK İÇİN?

Öğrenme içeriği tasarlanırken öğrenenlerin ön bilgi ve hazırbulunuşlukları dikkate alınmalı

Öğrenme sürecinin başında hedeflenen öğrenme çıktılarının ya da ulaşılması gereken kavram ve ilkelerin öğrenenlere açıklanmaması

Öğrenenlerin konular arasında bağlantı kurabilmesi için yöneltilen sorulara gerekçeli yanıtlar vermelerinin sağlanması

ARAşTIRMA-İNCELEME YOLUYLA ÖĞRETİM STRATEJİSİ

Dr. Çiğdem şENYİĞİT

TEMEL KAVRAMLAR

- John Dewey
- Problem Çözme
- Bilişsel alan (uygulama, analiz, sentez ve değerlendirme basamağı)
- Tümdengelim ve tümevarım

ARAŞTIRMA-İNCELEME YOLUYLA ÖĞRETİM STRATEJİSİ BASAMAKLARI

- Problemin farkına varma
- Problemi tanımlama
- Problemin çözümüne ilişkin hipotez kurma
- Problemin çözümüne yönelik veri toplama
- Hipotezin sınanması
- Çözüm ve raporlaştırma

ARAŞTIRMA-İNCELEME YOLUYLA ÖĞRETİM STRATEJİSİ AVANTAJLARI

- Öğrenen merkezli-yaparak yaşayarak öğrenme
- Bilimsel süreç ve problem çözme becerilerinin gelişimi
- Öğrenilenlerin gerçek yaşama transfer edilebilirliğinin yüksek olması
- Sınıf içi ve sınıf dışı uygulama
- Neden-sonuç ilişkisi kurma

ARAŞTIRMA-İNCELEME YOLUYLA ÖĞRETİM STRATEJİSİ SINIRLILIKLARI

- Ön öğrenmelerin yetersiz olduğu durumda kullanılmaması
- Ele alınacak problem durumunu belirleyebilmek için konunun sınırları iyi belirlenmediği takdirde öğretimin amacından sapabilmesi
- Uzun bir zaman gerektirmesi
- Her konunun öğretiminde kullanılamaması

DAHA ETKİLİ KILMAK İÇİN ?

- Ele alınması hedeflenen problem durumları gerçek yaşam problemlerine dayalı olmalıdır.
- Öğrenenlere izleyecekleri basamakların anlamı öğretilmelidir.
- Öğrenme sürecinde uygun kaynak, araç gereç ve öğrenme ortamı sağlanmalıdır.